

melet Art. Melet i Midten har større, ægformige, regelmæssigere, mere velbannede Korn. Det er et smukt og godt Meelstof, hvis Egenskaber allerede ere blevne roste af Hr. Alboy. Han finder at den islandste Kartoffel adskiller sig mindre end de andre Arters ved Kogning*). Vi tilraade alle Agerbrugets Benner at forsøge denne Arts Dyrkning og at virke til dens Udbredelse. Som vi have sagt, uddeler Hr. du Fays du Monceau den gratis med den største Forekommenhed. Vi ville gierne modtage og besørge frankerede Breve til ham desangaaende, overbeviste om, at vi ved at udbrede hans Værk, ville imødefomme hans roesværdige Hensigter.

Et Opmuntringsord.

I det den uafbrudte Række af nogle og tredive Freds-
aar, hvormed vort Fædreland var blevet velsignet, i
forrige Aar underkastedes en beklagelig Afbrydelse, ledes
Tanken uvilkaarligt tilbage paa tidligere Tider, i hvilke
Krigens Farer og Trængsler hjemsogte Landet; vi vinde
i alt Fald herved en klarere Anskuelse af dets Stilling
og af de det til Raadighed staaende Hielpemidler, hvorved
de skulle imødegaaes og bekæmpes.

Forsaavidt vi da søge opmuntrende Resultater af
en Sammenligning mellem Fortid og Nutid, behøve vi

*) I Forbindelse med ovenstaaende Beskrivelse leverer Forfat.
en Afbildning af den islandste Kartoffel.

ikke at gaae tilbage til svundne Aarhundreder og til Tider, da de danske Sletter vare i Fiendevold, de ringere Stænder underfuede og næsten udelukkende maatte bære de offentlige Lyngder, da Statens Styrelse leed under yderlig Slaphed tildeels som Følge af indre Splid iblandt de Magthavende; men det vil allerede være nok at henvende Blikket paa Forhold og Begivenheder, som de Ældre af den nulevende Slægt have i Minde.

Statens og dens Borgeres økonomiske Forfatning beroer væsentligen paa den Grad af Udvikling, som Folkets vigtigste Næringsveie have opnaaet, og da ingen af disse har en saa overveiende Betydning for os som det landlige Erhverv, er det naturligt, at vi nærmest opfordres til at gienkalde os, hvorledes den agerdyrkende Befolknings Tilstand var her i Landet umiddelbart efter den forrige Krig, der ophorte i 1814. Den deraf forarsagede totale Forstyrrelse i Pengevæsenet saavel som denne temmelig langvarige og for Landbostanden i flere Henseender trykkende Krigs andre Efterveer virkede ødelæggende paa mangfoldige Eiendomsbesiddere. Thi det er naturligviis disse, der føleligst berøres af enhver Forstyrrelse og Usikkerhed i Pengevæsenet, som derfor er en sand Landeplage, ligesom et velordnet Pengevæsen maa erkjendes at være en stor Lykke for et Land, for hvis Opnaaelse hos os vor Tids yngre Generation maa takke den ældre. I Henseende til den daværende Finantsbestyrelses Forhold til Pengevæsenet, da maa det isøvrigt betænkes, at Regjeringen dengang havde samme Raadighed over Pengevæsenet som over Finants- og Slattevæsenet. Paa en Tid da Ressourcer

til Statens Udgifter uundgaaeligen skulde tilvejebringes, var der ingen anden Udvei end at gribe til Pengevæsenet; og heri fulgtes flere andre Staters foregaaende Exempel. Havde det været muligt (hvilket det ikke var) at hente Ressourcerne fra forogede Skatter, altsaa især fra Hartkornet, vilde Landmanden langt haardere være blevet medtaget.

De af Krigsforholdene paa hiin Tid foraarsagede betydelige Indqvarteringer, mange Kjørseler og den store Mængde andre Naturalpræstationer, foruden Bærnepligten, vare meget trykkende for Landboerne, som derhos ogsaa berørtes af Pengeforvirringen. At de imidlertid fortrinnsviis lede derunder, vilde vi dog ingenlunde paastaae. Bed en Deling af Landets Befolkning i Landbrugere og Ikke-Landbrugere, vilde det maaskee befindes, at der i den sidste Klasse fandtes det største Antal af de Individier, der i sin Tid lede ved Pengeforvirringen; Landbruget selv derimod kan endogsaa fra en vis Synspunkt ansees at have vundet. En af Følgerne af Forvirringen i Pengevæsenet var nemlig en hyppigere Berling af Eiendom i Almindelighed, altsaa ogsaa af Landeiendomme, og fra den Tid skriver det sig, at en stor Deel Landeiendomme ere komne i mere dannede og formuende Mænds Hænder, til fleersidigt Gavn for Jordbruget. Man kan vel endog gierne indromme, at det endvidere skyldes hiin Pengevæsenets Tilstand, at man ved den, rigtignok bittere Erfaring har faaet en ret grundig Indsigt i de store Ulykker, der ledsage Pengevæsenets Forsald, og derved tillige i de store Goder, der følge med et velordnet Pengevæsen, hvis Indførelse her til Lands netop

derved blev mulig og blev realiseret. Man fristes til at tvivle om, hvorvidt hiin hyppigere Eiendoms-Verling er at betragte som et absolut Onde for det Almindelige. Mon ikke heraf udspirer hiin Resignation, lige over for Tidsomstændighedernes uimodstaaelige Magt, som er saa nødvendig, naar der er Spørgsmaal om at stride til større almindelige Statsforandringer, der fordrer Opgivelse af Rettigheder og Privilegier?

En værre Calamitet for Jordbrugerne var, at Landproducterne sank saaledes i Priis, at Jordens Udbytte stod i et beklageligt Misforhold til de Byrder, der paahvilede Landmanden. Jordbruget var endnu dengang langt fra ikke fremstredet saa meget som man kunde synes berettiget til at forvente af de flere vigtige og velgiørende Reformere i Landbovæsenet, hvilke allerede tidligere, under Bondevennen Frederik den Siette, vare iværksatte til Bondestandens Tarv og Opkomst. En flereaarig Kamp med trange Raar var paa hiin Tid de fleste Jordbrugeres sørgelige Lod; den Modløshed, som da var herskende iblandt denne, Landets talrigste, Borgerklasse, hvis Stilling indvirker saa afgjørende paa Statsvellet, medførte Stillestaaen, om ikke Tilbagegang i det landlige Erhverv.

Heldigviis forbedredes imidlertid Conjunctionerne efterhaanden; Landmandens Producter fandt atter forøget Søgning til mere lønnende Priser, og hans rene Udbytte blev følgelig større, især i Løbet af de sidste 15 Aar. Overalt begyndte man at spore en glædelig

Fremadskriden, hvis Resultater blandt andet viste sig i Agrenes og tildeels Engenes skionfommere Behandling og Dyrkning, i raae Jorders Opdyrkning, arbejdssparende Landbrugsredskabers Udbredelse, Kornets omhyggeligere Behandling til Handelsvare, de vigtigste Husedyrs Forbedring, Meierivæsenets betydelige Opkomst, fuldstændigere Markfred, m. v.

Uagtet Folkemængdens store Tiltagen har dog Landet, tildeels som Følge af den nyere Tids Fremskridt i de forskjellige landoekonomiske Erhvervsfag, kunnet udføre til Udblandet et betydeligt Overskud af sine Producter, som derhos i det Hele taget ere af bedre Dvalitet end tilforn. Forbruget af fremmede Nøvendigheds- og Luxus-Artikler er med den tiltagende Velstand steget i en mærkelig Grad, saa at Indførselstolden af disse, uden at medføre nogen besværende Byrde for Consumenterne, har afgivet en riig Indtægtskilde for Statskassen, som siden 1822 har kunnet undvære den aarligen eftergivne Deel af Landskatten.

Mere og mere fiernes vi fra den Tid da Trældomsaaget og mangehaande naturale Ydelsers hvilede tungt paa Bondestanden, hvis sløvende Forfuelsesaaend nu med raske Skridt afløses af en den frie Statsborger værdig Selvstændighedsfølelse. De velgjørende Virkninger af et forbedret Skolevæsen paa Landet i Forbindelse med andre offentlige og private Foranstaltninger til Udbredelse af almeen Oplysning og Velvære, give sig derhos efterhaanden mere tilkiende. Selv den tienende Almueklasse har maaskee ingensinde havt saa gunstige Vilkaar som nuomstunder.

Tilbørlig Indsigt i en Haandtering er en nødvendig Betingelse for dens heldige Udsøvelse; derfor kunne vi og lykønske os til, at den Tro ikke længere er almindelig iblandt os, at det var tilstrækkeligt at være født og opdraget paa Landet for uden videre at blive en god Landmand. Tvertimod udbreder sig nu mere og mere Erkjendelse af den landoekonomiske Fagdannelses Nødvendighed, og ved Siden deraf en hæderlig Attraa efter at gaae frem med Tiden, en Attraa, der nu meget lettere end tidligere finder Opmuntring og Tilfredsstillelse formedelt de gode Exempler paa velordnet Avlsbrug, større og mindre, der ved dannede og drifstige Agronomer, bosatte og virkende i Landets forskjellige Egne, stilles disses menige Jordbrugere for Øie. Deslige Exempelgaardte — hvad de med Føie kunne kaldes — lære blandt andet Bigtigheden af, at Landmanden retter sine Bestræbelser ikke blot paa at frembringe Meget, men tillige og fornemmelig paa at give sine til Forhandling bestemte Producter den efter deres Art høist mulige Grad af Forædling, hvorpaa deres fordeelagtige Affætning saa væsentligen beroer, samt at lempe sin Virksomhed efter de forekommende Coniuncturer, hvilke blandt andet jævnlig afgive en ei altid ændset Opfordring til at lægge fortrinligere Bind paa den animalske Production.

At den danske Landbostand føler sig lykkelig og velstaaende, derom vidner den Begeistring og Nedebønhed, hvormed den ved Krigens Udbrud isior mødte Opfordringerne om at yde Fædrelandet Bistand saavel som Betydningen af de frivillige Offere, der navnlig fra